

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه موافقتنامه همکاری‌های امنیتی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
شورای وزیران بوسنی و هرزگوین»

موضوع لایحه

تقویت اعتمادسازی، همکاری‌های امنیتی دوجانبه و کاهش آسیب‌پذیری دو کشور اسلامی جمهوری اسلامی ایران و بوسنی و هرزگوین از جنایات سازمان‌یافته (تروریسم، تسلیحات کشتار جمعی، پول‌شویی، قاچاق مواد مخدر و مواد روان‌گردان و قاچاق انسان).

شماره ثبت:

۵۵

شماره چاپ:

۵۶

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۴/۳

اهداف لایحه

- قانونمند کردن گسترش روابط امنیتی دوجانبه.
- بهره‌برداری متقابل از ظرفیت‌های انتظامی - اطلاعاتی و امنیتی دو کشور.
- تقویت ضریب امنیت ملی دو کشور.
- مقابله با جرائم سازمان‌یافته و بالتبع افزایش صلح و ثبات منطقه‌ای.

مخاطبان لایحه

- قوه قضائیه.

فرصت‌های امنیتی - سیاسی لایحه

- فعال‌تر شدن رایزنی‌های اطلاعاتی، نظامی و امنیتی سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران در بالکان.
- کم‌رنگ شدن تلاش آمریکا برای انزوای امنیتی جمهوری اسلامی ایران.
- امکان تعمیم الگوی این توافق‌نامه به سایر کشورهای اروپایی به‌ویژه کشورهای که تمرکز مخالفان جمهوری اسلامی ایران در آنجا زیاد است.
- افزایش ضریب امنیت مرزهای شمال غربی به دلیل استرداد مجرمان یا کسانی که به‌صورت قاچاق قصد خروج از خاک ایران را دارند.
- تضعیف جنگ نرم آمریکا برای افزایش تنش و بی‌اعتمادی میان ایران و بوسنی و هرزگوین.
- افزایش ریسک قاچاق مواد و تسلیحات کشتار جمعی که می‌تواند تا حدودی جنگ روانی آمریکا مبنی بر تلاش و تمایل ایران برای دستیابی به این‌گونه سلاح‌ها را کم‌رنگ کرده و زمینه‌های اعتمادسازی بیشتر در حوزه دیپلماسی هسته‌ای را فراهم کند.

شماره مسلسل:

۲۰۰۹۰۸۶

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۵/۶

ملاحظات امنیتی لایحه

- با توجه به حضور ناتو در بوسنی و هرزگوین، تصویب کنگره آمریکا مبنی بر قرار دادن جنبش‌های آزادی‌بخش یا بخش‌هایی از سپاه پاسداران در زیرمجموعه گروه‌های تروریستی، انعقاد و گسترش روابط امنیتی دوجانبه میان آمریکا و ناتو با بوسنی و هرزگوین و همچنین تفسیر غرب از تروریسم متناسب با منافع ملی، این احتمال وجود دارد که برخی از مطالبات ایالات متحده و ناتو به صورت غیرمستقیم از طریق بوسنی و هرزگوین پیگیری شود (بندهای «۱» و «۱۹» ماده (۲)).
- احتمال وجود نیروهای نفوذی در تیم‌های آموزشی و بالتبع خروج اطلاعات طبقه‌بندی شده نهادهای امنیتی - انتظامی و اطلاعاتی از کشور.
- احتمال مطالبه برخی از «مطالعات ادعایی» آمریکا در حوزه صنعت هسته‌ای صلح‌آمیز ایران از طریق بوسنی و هرزگوین (ماده (۲) بند «۱۷»).
- عدم وجود تضمین مناسب برای حفاظت از اطلاعات طبقه‌بندی شده (ماده (۷)).

ارزیابی لایحه

با توجه به تصمیم آمریکا برای انتقال پایگاه‌های نظامی به شرق اروپا، تقویت و گسترش روابط امنیتی - اطلاعاتی ایالات متحده با کشورهای حوزه بالکان و همچنین استحاله رفتن نفوذ سنتی روسیه در این منطقه و برعکس پررنگ شدن نقش ناتو در این کشور، پیش‌بینی می‌شود سطح روابط اطلاعاتی - امنیتی میان ایران و بوسنی و هرزگوین تا حدود زیادی متأثر از چشم‌انداز سطح تنش میان ایران با ایالات متحده یا ناتو قرار گیرد که مقابله آن مستلزم این است که جمهوری اسلامی ایران در سند راهبرد امنیت ملی، دامنه، اهداف، فرصت‌ها، تهدیدها و نحوه گسترش عمق نفوذ راهبردی خود در منطقه بالکان را از رویکرد امنیت ملی و با نگاه استراتژیک بررسی کند. به عبارتی جمهوری اسلامی ایران شایسته است توافقات امنیتی دوجانبه را در قالب ظرف بزرگ‌تری به نام «دکترین امنیت ملی» ارزیابی و سازمان‌دهی کند.

در این راستا منطقه بالکان یکی از کانون‌های منطقه‌ای استراتژیک و محل تلاقی تمدن شرق و غرب است و هر میزان جمهوری اسلامی ایران بتواند ضمن رفع خلأهای اطلاعاتی، توافقات امنیتی دوجانبه با کشورهای این منطقه را افزایش دهد، در راستای منافع ملی خواهد بود که می‌تواند به سایر کشورها و متناسب با شرایط آن منطقه تعمیم داده شود.